Pasaules izzināšanas un mākslinieciskās attēlošanas

HRONOLOĢISKĀ MOZAĪKA

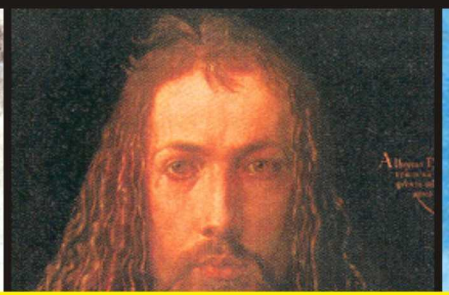

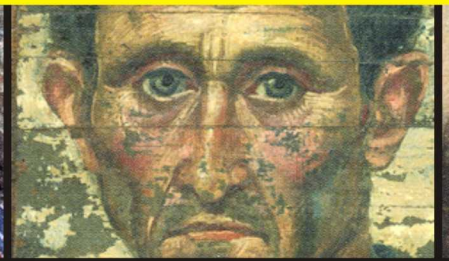
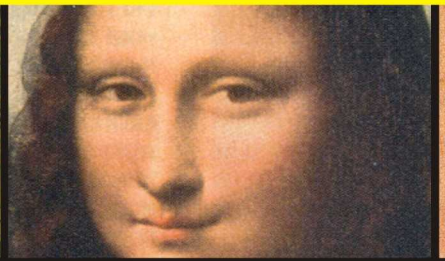

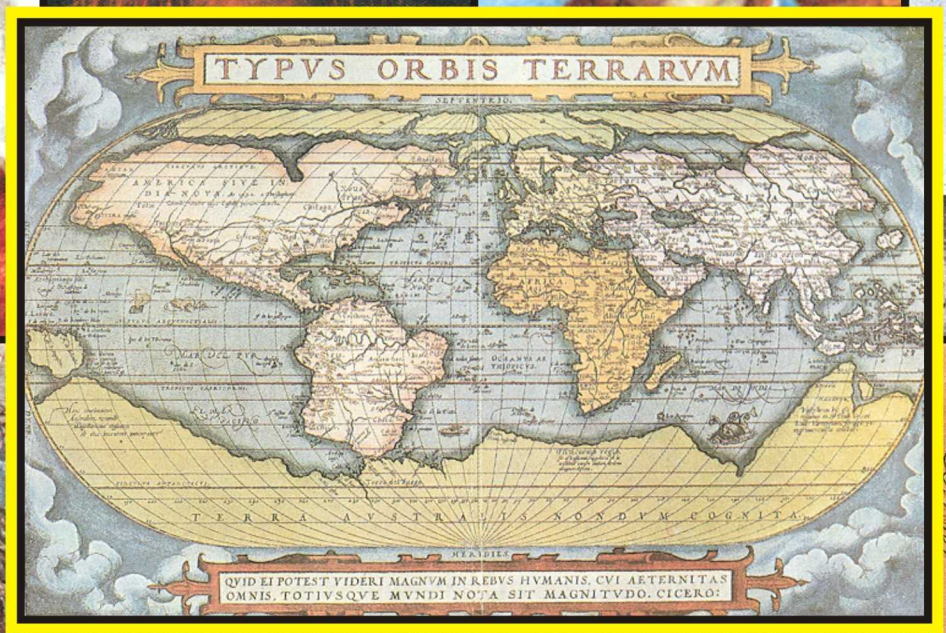

L.Burlakovs, M.Kuzņecovs, S.Pavlovs, A.Ručkovskis

Pasaules izzināšanas un māksliniecisķās attēlošanas hronoloģiskā mozaīka

(no agrīnām civilizācijām līdz Jaunajiem laikiem)

Eksperimentāls mācību līdzeklis
sinhronās tabulās

Izlabots un papildināts
otrais izdevums

Rīga 2001

UDK –p 001(091)(075.3)
B 915

Бурлаков Л.Г., Кузнецов М.Б., Павлов С.И., Ручковский А.А.
Хронологическая мозаика научного и художественного освоения мира
(от ранних цивилизаций до Нового времени):
Экспериментальное учебное пособие в синхронистических таблицах
2-е изд., испр. и доп.
– Рига: "*Insight*®", 2001, 216 с.
(Серия: "*Интегрированные курсы и межпредметные связи*")

Burlakovs L., Kuzņecovs M., Pavlovs S., Ručkovskis A.
Pasaules izzināšanas un mākslinieciskās attēlošanas hronoloģiskā mozaīka
(no agrīnām civilizācijām līdz Jaunajiem laikiem):
Eksperimentāls mācību līdzeklis sinhronās tabulās
2. izd., izlab. un papild.
— Rīga: "*Insight*®", 2001, 216 lpp.
(Sērija: "*Integrētie kursi un starppriekšmetu sakari*")

No krievu valodas tulkojuši: **A.Korhonena, D.Pavlovs, S.Pavlovs**
Tulkojuma zinātniskais redaktors – **L.Fedosejevs**

Izdots ar **Latvijas bērnu fonda** *atbalstu*

ISBN 9984-9123-2-9 *(krievu val., 1.izd.)*
ISBN 9984-9349-6-9 *(krievu val., 2.izd., izlab. un papild.)*

ISBN 9984-9123-4-5 *(1.izd.)*
ISBN 9984-9349-8-5 *(2.izd., izlab. un papild.)*

© Teksta autori un sastādītāji:
L.Burlakovs, M.Kuzņecovs, S.Pavlovs, A.Ručkovskis
1995–1999, 2001

© *Insight Ltd.*,
oriģinālizdevums krievu valodā, 1995–1999, 2001

© *Insight Ltd.*,
tulkojums latviešu valodā, 1998–1999, 2001

Priekšvārds otrajam izdevumam

Laiks, kas pagājis no **Hronoloģiskās mozaīkas** un **Atlanta** preprintu (1995 — 1998) un pirmā izdevuma (1999) iznākšanas, apstiprināja autoru darbības virziena pareizību grāmatas izveidē — tā saistīta nevis ar liela apjoma informācijas sniegšanu, bet ar informācijas atlases, sistematizācijas un klasifikācijas adekvātu paņēmienu meklēšanu, kā arī ar informācijas turpmākas iegūšanas procesa modelēšanu.

Šāda darbība ir īpaši aktuāla šodien, kad strauji attīstās datortehnoloģijas un informācijas iegūšana ir stipri vienkāršota, lietojot tīklu tehnoloģijas un *Internetu*.

Otrajā izdevumā autori izlaboja drukas un citas kļūdas, kas tika pamanītas, strādājot pie pirmā izdevuma **Hronoloģiskās mozaīkas** un **Atlanta** grāmatām.

Papildinājumi skāra visas sinhrono tabulu nodaļas un tās nodalījumus. Būtiski pārstrādāti katra laika perioda komentāri, paplašināti valdnieku dinastiju saraksti. Izveidota jauna nodaļa ar pasaules valodu klasifikāciju *(XX gs. beigas — XXI gs. sāk.)*.

Atlants papildināts ar četrām jaunām kartēm, tai skaitā ar pasaules reliģiju karti *(XVII gs. beigas)* un pasaules valodu karti *(XX gs. beigas — XXI gs. sāk.)*. Pilnīgi pārstrādātas vēl četras kartes.

Izvilkums no priekšvārda pirmajam izdevumam

Izdevniecība "**Insight**®" atklāj sēriju

"Integrētie kursi un starppriekšmetu sakari".

Sērijas ietvaros plānota eksperimentālās mācību un metodiskās literatūras izdošana, kā arī oriģinālo pētījumu iestrāžu publikācijas izglītības saturā un integrēto kursu izstrādē pamata un vidusskolai.

Tradicionālo dabaszinātņu priekšmetu mācību un metodiskās literatūras izdošana turpināsies sērijā "*Dabas pētnieks*".

Lasītājiem tiek piedāvāta jauna mācību grāmata.

Pasaules izzināšanas un mākslinieciskās attēlošanas hronoloģiskā mozaīka

(no agrīnām civilizācijām līdz Jaunajiem laikiem)

Eksperimentāls mācību līdzeklis sinhronās tabulās

Izdota vienlaicīgi divās valodās — latviešu un krievu.

Krāsainās kartes — **Atlants** — ar tādu pašu nosaukumu tiek izdotas atsevišķā izdevumā.

* * *

Autori izsaka pateicību:

• **Ainai Korhonenai**, mācību grāmatas *tulkotājai* latviešu valodā, Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta lidzstrādniecei,

• **Leonīdam Fedosejevam**, mācību grāmatas tulkojuma *zinātniskajam redaktoram*, vēsturniekam, Sociālo tehnoloģiju institūta lektoram

Autori un izdevēji būs pateicīgi lasītājiem, kas atsūtīs savas piezīmes un priekšlikumus par mācību grāmatas saturu un noformējumu.

SATURS

Priekšvārds otrajam izdevumam 3
Izvilkums no priekšvārda pirmajam izdevumam 3

CILVĒCES AIZVĒSTURE
(periods līdz III g. tūkst. p.m.ē.) 15
Ilustrācijas 15
Cilvēka evolūcija: no primātiem līdz *Homo Sapiens* . 16
XXX — X g. tūkst. p.m.ē. *17*
IX — VIII g. tūkst. p.m.ē. *17*
VII g. tūkst. p.m.ē. *17*
VI — V g. tūkst. p.m.ē. *18*
IV — III g. tūkst. p.m.ē. *18*

VIDUSLAIKI: Agrie viduslaiki
(V gs. beigas — XI gs.) 83
Ilustrācijas 83
500. — 600. g. *84*
600. — 700. g. *86*
700. — 800. g. *88*
800. — 900. g. *90*
900. — 1000. g. *92*
1000. — 1100. g. *96*
Komentāri 100
Kartes 105

Ilustrāciju saraksts 178
Terminu vārdnīca 181

Izglītība — kultūras translācijas process 4
Jaunās idejas mācību procesā 6

SENIE LAIKI: Agrīnās civilizācijas
(IV g. tūkst. beigas p.m.ē. — VII gs. p.m.ē.) 19
Ilustrācijas 19
3000. — 2500. g. p.m.ē. *20*
2500. — 2000. g. p.m.ē. *22*
2000. — 1500. g. p.m.ē. *24*
1500. — 1000. g. p.m.ē. *26*
1000. — 600. g. p.m.ē. *30*
Komentāri 34
Kartes 39

VIDUSLAIKI: Vēlie viduslaiki
(XII gs. — XV gs. beigas) 109
Ilustrācijas 109
1100. — 1150. g. *110*
1150. — 1200. g. *112*
1200. — 1250. g. *114*
1250. — 1300. g. *116*
1300. — 1350. g. *120*
1350. — 1400. g. *122*
1400. — 1450. g. *124*
1450. — 1500. g. *128*
Komentāri 130
Kartes 137

Pasaules valodas *(XX gs. beigas — XXI gs. sāk.)* . . 193
Personvārdu rādītājs 199

Grāmatas struktūra 8
Metodiskās rekomendācijas 13

SENIE LAIKI: Antīkais laikmets
(VI gs. p.m.ē. — V gs. beigas) 41
Ilustrācijas 41
600. — 500. g. p.m.ē. *42*
500. — 400. g. p.m.ē. *44*
400. — 300. g. p.m.ē. *46*
300. — 200. g. p.m.ē. *48*
200. — 100. g. p.m.ē. *50*
100. — 1. g. p.m.ē. *52*
1. — 100. g. *54*
100. — 200. g. *56*
200. — 300. g. *58*
300. — 400. g. *60*
400. — 500. g. *62*
Komentāri 64
Kartes 72

JAUNIE LAIKI: Pirmais posms
(XV gs. beigas — XVII gs. beigas) 145
Ilustrācijas 145
1500. — 1525. g. *146*
1525. — 1550. g. *150*
1550. — 1575. g. *154*
1575. — 1600. g. *156*
1600. — 1625. g. *160*
1625. — 1650. g. *164*
1650. — 1675. g. *168*
1675. — 1700. g. *172*
Komentāri 174

Dinastiju rādītājs 209
Literatūras saraksts 211

Galvenais redaktors: *S.Pavlovs*
Redaktori: *L.Fedosejevs, N.Zažigina*
Mākslinieciskie redaktori: *L.Burlakovs, T.Čudnovska*
Karšu redaktori: *M.Kuznecovs, S.Pavlovs*
Datorsalikums: *S.Pavlovs, J.Perfiljeva*
Datorievadīšana: *A.Korhonena, D.Pavlovs, S.Pavlovs*
Korektore: *A.Asare*

Leonīds Burlakovs, Mihails Kuznecovs, Sergejs Pavlovs, Aleksandrs Ručkovskis

Pasaules izzināšanas un mākslinieciskās attēlošanas hronoloģiskā mozaīka

(no agrīnām civilizācijām līdz Jaunajiem laikiem)
Mācību līdzeklis sinhronās tabulās

Izlabots un papildināts otrais izdevums

Tulkojums no oriģinālizdevuma krievu valodā

"Insight Ltd.", Akadēmiķa Keldiša ielā, 6-52, Rīgā, LV-1082.
Reģistr. Nr. 2-0422.
Formāts 84x60/8. Ofsetpapīrs 80 g/m². Ofsetspiedums.
27,0 iespiedl.
SIA "Madonas poligrāfists".
Siesta laukums, 2, Madona, LV-4801.

INSIGHT®